అతడు మనిషి

ఎ. ప్రభాకర్ (అద్దేపల్లి ప్రభు)

'మన చుట్టూ ఉండే ప్రదేశం చాలా ప్లజెంట్‌గా ఉండాలి. చాలా ఖరీదుగా ఉండాలి. అందంగా ఉండాలి. తలతిప్పి చూడగానే కనిపించే అమ్మాయి మూతికీ, బుగ్గలకీ రంగుతో, విరబోసుకొన్న జుట్టుతో, మహా బిగుతైన జీన్స్‌లో రా అని పిలుస్తున్నట్టుండాలి. ఎండ రాకూడదు. లైట్లే ఉండాలి. వేడి రాకూడదు. ఏసీ ఉండాలి. అదీ జీవితం. ఇలా లేని ప్రపంచం ఉంది. నేనొప్పుకొంటాను. కానీ అది మనకనవసరం. ఆ దరిద్రం గురించి ఆలోచించనే చించం కాబట్టి దాన్లోకి వెళ్లనే వెళ్లం...' అంటాడు మిత్రుడు మహే అనే మహేష్.

తానూ అలానే అనుకొన్నాడు. కానీ తప్పనిసరై వెళ్లాల్సి వచ్చింది. ఇప్పుడిలా ఇరుక్కు పోవాల్సి వచ్చింది.

ఎదురుగా గోదావరి పాయ. దూరంగా ఆవలి ఒడ్డు పాశర్లపూడి. వైనతేయ గోదావరి ఎర్రటి నీళ్లతో పరవళ్లు తొక్కుతోంది. అద్భుతమైన దృశ్యం. భీకరమైన వాన అలా కురుస్తూనే ఉంది.

అమలాపురంలో దిగి ఆటో పట్టుకొని ఈ బోడస కుర్రు రేవుకి వచ్చేస్తుండగానే మొదలై పెరిగిపోయింది వాన. రేవు దగ్గర దిగి ఆటోవాడికి డబ్బులు ఇచ్చి గబ గబా లాంచీకోసం వస్తుండగానే పూర్తిగా తడిసి పోయాడు. రేవులో ఉన్న చిన్న బడ్డీకొట్టు చూరు కింద నిలబడి కొట్టులో అతణ్ణి అడిగాడు. "ఆవలికెళ్టానికి లాంచీ ఉంటుందా," అని.

అతను ఓసారి చూసి, "ఇంకీయాల్టికి ఉండవండి... ఇంత వాన్లో లాంచీ ఎల్దు," అన్నాడు. అని, "ఏ ఊరెల్లాలండి?" అడిగాడు.

"ఆదుర్రు" అన్నాడు వెంకటేష్.

"మీరెల్లలేరండి," అన్నాడతను చల్లగా.

సాయంత్రం నాలుగు దాటింది. కానీ వాన వల్లా, మబ్బులు కమ్మేసిన ఆకాశం వల్లా చీకటి పడిపోయి నట్టుంది.

అలా పెరిగిపోతూ ఉంది వాన.

రోజుల తరబడి తెరిపి లేకుండా కురిసేలా...

వాన అపూర్వంగా ఉంది.

దూరంగా గీత గీసినట్టు కొబ్బరిచెట్ల నేల. పైన ఆకాశం, కింద నది. రెండూ ఒకేలా ఉన్నాయి. ఇటూ-అటూ అంతా నదే... అంతా ఆకాశమే. నింగీ నేలా ఏకమైనట్టు వాన కురుస్తోంది.

రేవులో చిన్నాపెద్దా పడవలు గుంజలకి కట్టేసి ఉన్నాయి.

క్రైసిస్ మేనేజ్‌మెంట్!

ఇలా దిక్కుతోచని స్థితిలో ఏదో ఓ దారిని వెదకాలి. మరీ ముఖ్యంగా మానసిక నిబ్బరాన్ని కోల్పో కూడదు.

వెంకటేష్ బ్యాగ్‌ని నెత్తి మీద పెట్టుకొని గబగబా వర్షంలోకి వెళ్లాడు. ఒడ్డున కాస్తంత దూరంలో భూమికి జానెడెత్తు పాకొకటి కనిపించింది.

'ఎస్. అందులో కచ్చితంగా మనక్కావల్సిన వాళ్లుంటారు,' అనుకొంటూ చిన్నగా పరుగుతోనే ఆ పాక దగ్గరకి వెళ్లి ఒంగి లోనికి చూస్తూ,

"ఏమండీ... ఏమండీ..." అని పిలిచాడు.

పాక లోపల పొయ్యి దగ్గర కూర్చుని ఉన్నాడు ఒక మనిషి. అతను తలతిప్పి చూశాడు. గుమ్మం ముందు రెండు కాళ్లు కనిపించాయి. అతను లేవ కుండానే, "ఎవరాలు?" అన్నాడు.

ఆ కాళ్ల మనిషి వంగాడు. ముఖం కనిపించింది.

"పడవ కావాలి," అంది ముఖం.

కూర్చున్న వ్యక్తి పైకి లేస్తూ, "లోనికి రండి బాబూ ముద్దైపోతున్నారు," అన్నాడు.

వెంకటేష్ అలా ఒంగి పాకలోకి దూరాడు.

ఓ పక్కగా నులకమంచం వేసి ఉంది. అది ఇంచుమించు నేలని తాకేంత గొయ్యయి పోయింది.

పాకలో మనిషి, "అన్నన్నా... శానా తడిసిపో యారే... అలా మంచమ్మీద కూసోండి బాబూ... పర్లేదు, అదేం ఇరిగిపోదులే," అన్నాడు.

వెంకటేష్ బ్యాగ్‌ని పక్కగా పెట్టి మంచమ్మీద కూర్చున్నాడు. తలలోంచి నీళ్లు కారి పోతున్నె. కాళ్ల మీంచి, బూట్ల మీంచి నీళ్లు కారి నేల మీద చిన్నగా మడుగు కడుతున్నాయి. వెంకటేష్, "అవతలి ఒడ్డుకి వెళ్లాలి. బోటులో నన్ను తీసుకెళ్లాలి," అన్నాడు.

వర్షంలో తడుస్తున్నప్పుడు అనిపించలేదు. వెన్ను లోంచీ... ఎముకల్లోంచీ వణుకు బయలుదేరింది. దవడలు కటకట కొట్టుకుంటున్నె. ఇంత వణుకా...!

పాకలో మనిషి వెంకటేష్‌ని చూసి "చ్చాచ్చాచ్చా..." అంటూ, "శానా తడిసి ముద్దైపోయారు బాబూ... ముందీ తువాల్తోటి తల తుడుసుకోండి," అన్నాడు, ఒక పొడిగా ఉన్న తువ్వాల్లాంటి గుడ్డ ఇస్తూ.

"లేల్లేదు... నా బ్యా...గ్‌లో... టవల్ ఉంది," అంటూ బ్యాగ్‌ని తీశాడు. పైన కొద్దిగా తడిసినా లోపల పొడిగానే ఉన్నాయి. ఒక టవల్‌ని బయటకి లాగాడు. తల తుడుచు కోవడం మొదలుపెట్టాడు. ఈలోగా ఆ మనిషి పొయ్యిలోని పుల్లల్ని మండించి పొయ్యి మీద నల్లటి సత్తుగిన్నె ఒకటి పెట్టి అందులో నీళ్లు పోశాడు.

వెంకటేష్ తల తుడిచేసుకొని ఆ టవల్‌తోనే పాంటు చొక్కాల మీదే ఒళ్లు కూడా తుడిచేసుకొన్నాడు. నీళ్లు ఓడడం తగ్గిందిగానీ ఒణుకు తగ్గడంలేదు.

కాసిన్ని నిప్పులు ఒక పగిలిపోయిన కుండ పెంకు లో పెట్టి దాన్ని మంచం కింద పెట్టాడు ఆ మనిషి.

"కూసో బాబూ ఎచ్చగుంటది..." అని పొయ్యి మీద మరిగిన టీని రెండు గ్లాసుల్లో పోశాడు. చల్లని ఆ వాతావరణంలో టీ వాసనకి ప్రాణం లేచొచ్చిన ట్టుంది.

మంచం మీద కూర్చుని అడుగు నుంచి వెచ్చ దనం శరీరాన్ని వేడెక్కిస్తుండగా టీని రెండు గుక్కల్లో తాగాడు. బెల్లం వేసిన డికాషన్. చిరు చేదుతో చిత్రమైన రుచి...

మెల్లిగా... ఒణుకు తగ్గింది.

ఆ మనిషి ఒక బీడీని తీసి పొయ్యిలోని పుల్లతో ముట్టించి గుప్పుమని పొగ వదిలాడు.

గ్లాసు కింద పెడుతూ మళ్లీ అన్నాడు వెంకటేష్.

"నేను అర్జెంటుగా ఆదుర్రు వెళ్లాలి. చాలా అర్జెంట్. లాంచీ పోదట. మీ బోటులో నన్ను అటువేపు తీసుకెళ్లగలరా? ఎంత డబ్బయినా పర్లేదు..." అన్నాడు.

ఈసారి గొంతు వణకలేదు.

వంటి మీద తడి బట్టలు మాత్రం చిరాగ్గా ఉన్నాయి.

ఆ మనిషి బీడీ పొగని మళ్లీ ఊదుతూ...

"ఏ ఊరు మంది," అన్నాడు.

కోపం వచ్చింది వెంకటేష్‌కి.

"ఏ ఊరైతే ఏంటి?"

ఆ మనిషి నవ్వుతూ, "కోప్పడకండి బాబూ. నేను ఊరికే అడిగా అంతే..." అని, "బైట వాన చూశారా?... తుపానట. సిటం ఆక్కుండా కొడుతోంది," అన్నాడు.

"ఫర్లేదు... తడిసిపోయినా ఫర్లేదు... అర్జెంటుగా వెళ్లాలి... అంతే."

"ఎళ్లేం బాబూ."

"ఎంత డబ్బయినా ఫర్లేదంటున్నా కదా."

"అబ్బే... ఇది డబ్బుల్తో తేలే యవ్వారం కాదు. గోదారి అమ్మోరమ్మలా ఉంది. ఏలు పెడితే లాగేసేలా ఉంది. హాయిగా ఈ వానలో ఇలా మునగదీసుక్కూ సోడం... వాన్నీ గోదార్నీ సూడ్డం తప్ప మరేటీ సైలేం..."

నిశ్చేష్టుడిగా ఉండిపోయాడు వెంకటేష్.

బైట వర్షపు హోరు భీతావహంగా వినిపిస్తోంది. చీకటి పడిపోయింది.

పాకలోని మనిషి లాంతరు వెలిగించి చూరుకి వేళ్లాడదీశాడు.

గుమ్మం దగ్గరకి వెళ్లి, "సోవుడూ... సోవుడూ..." అని అరిచాడు.

మళ్లీ లోనికి వచ్చి గుమ్మమీ్మద కూర్చుని, "కాస్తంత వాన తగ్గితే అమలాపురం ఎలిపోండి బాబూ... అక్కడినించి రాజోలు బస్సులుంటై. ఎక్కేసి జగ్గన్న పేటలో దిగిపోయి అట్నుంచి ఆటోనో దేన్నో అట్టుకొని ఆదుర్రు పోవచ్చు," అన్నాడు.

నిట్టూర్చాడు వెంకటేష్. త్వరగా వెళ్లాలని ఇటొ చ్చాడు తను. అందుకే అంటారు, తొందర ఆలస్యానికి మొగుడని. కానీ ఇప్పుడు మన పరిస్థితి ఏంటి?

ఎక్కడికి పోవాలీ రాత్రి!

ఇక్కడెక్కడా లాడ్జీలు ఉండవు. ఉన్నా ఎక్కడి కెళ్తాం!

బాగా నీరసించిన గొంతుతో అన్నాడు. "దగ్గర్లో లాడ్జీలు ఉండవా...?"

"అమలాపురం పోవాలి బాబూ... అయినా ఎలా ఎల్తారు?" అన్నాడు.

"మరి..."

ఇంతలో బయటి నుంచి ఓ కుర్రాడు నెత్తి మీద ఒక ప్లాస్టిక్ సంచిని కప్పుకొని లోనికొచ్చాడు. చిన్న గోచీ తప్ప వాడి వంటి మీద ఇంకేమీ లేదు. నల్లటి ఒళ్లు చీకట్లో కలిసిపోయింది. వాడి చేతిలో తాటాకులతో చేసిన చిన్న బుట్టలాంటిది ఉంది.

ఏడేళ్లుంటాయి వాడికి... వాడు లోనికొస్తూనే,

"ఏం వాన్రా అయ్యా," అన్నాడు. అని నెత్తి మీద సంచీని బయటే పారేసి బుట్టని చూరుకి తగిలించి పొయ్యి దగ్గరకెళ్లాడు. వాడి వెనకే ఓ ఆడమనిషి లోని కొచ్చి కొత్త మనిషిని చూసి వంటగది పక్కనున్న గదిలోకి పోయింది.

పాకలో మనిషి పొడిగుడ్డతో ఆ కుర్రాడి ఒళ్లు, తల తుడుస్తూ, "ఏడున్నార్రా ఇంతదాకా," అన్నాడు.

లోపల్నించి ఆడమనిషి గొంతు.

"సెప్తే ఇంటడా ఎదవ సచ్చినోడు... ఒద్దురా ఒద్దూ అంటున్నా ఇనకుండా గోదాట్లోకి పోయాడు. గుండెలవిసిపోయాయనుకో... ఎలా ఉంది గోదారి?" అంది.

"ఏరా ఎదవా... ఈ వాన్లో... ఈ వరదలో గోదాట్లో దిగావా..."

ఆ కుర్రాడు లేచి ఓ కాలు కొంచెం వంకరగా పెట్టి తలని ఓ పక్కకి కొంచెం వాల్చి లేని కాలర్‌ని ఉన్నట్టు అభినయిస్తూ,

"మనం సిరంజీవ్వోళ్లం... మన్ని గోదారేటిచేద్ది?" అన్నాడు.

వాడి నాన్న నవ్వాడు.

"ఎదవకి సిరంజీవి పిచ్చుండి," అన్నాడు.

లోపల్నుంచి పొడి చీర కట్టుకొని ఆడమనిషి బయటకొచ్చి వంటగదిలోకి వెళ్లింది. దానికి తలుపంటూ ఏమీలేదు. గుమ్మం మాత్రం ఉంది. లోపల ఆమె పొయ్యిలో నిప్పుని రాజేసి పుల్లలు మంటపెట్టి వంట మొదలుపెట్టింది. పాకలో మనిషి లాంతరు చిమ్నీ పైకెత్తి ఇంకో బీడీ వెలిగించి ఒక మూలగా మునగదీసుకొని కూర్చున్నాడు. ఆ కుర్రాడు వంట గదిలో వాళ్లమ్మ వీపు మీద ఎక్కి ఊగుతున్నాడు.

వెంకటేష్ ఒక్కసారి మంచం మీంచి లేచి బ్యాగ్‌ని ఓపక్కగా పెట్టాడు. కింద నిప్పులు ఆరిపోయి ఉన్నాయి.

అతను లేచి బయటికి చూశాడు.

బయట అంటూ ఏముంది?

చీకటి గుయ్యారం.

ఈ పాకలోని లాంతరు నారింజ వెలుగు ఆ చీకట్లో పడి మాయమైపోతోంది.

చిటపట చిటపట వాన చినుకులు...

కొబ్బరిచెట్లు ఊగిపోతున్నట్టు గాలి తెలుస్తోంది.

ఏంటి ఈ పరిస్థితి- అనుకొన్నాడు వెంకటేష్. ఆ మనిషితో అన్నాడు, "ఈ వాన ఇప్పట్లో తగ్గేలా లేదు."

అతను అలా ఆ చీకట్లోకే చూస్తూ, "ఔనండి... ఎన్నాళ్లయ్యింది ఇలాంటి వానపడి..." అని ముక్తాయించాడు. లాంతరు వెలుగులో టైము చూశాడు. ఇంకా ఏడు కూడా అవలేదు.

లోకం అదృశ్యమైపోయింది.

లోపల్నుంచి అన్నం ఉడుకుతున్న వాసన కమ్ముకొంది. 'ఈ వాసన ఇంత బాగుంటుందా?' అనుకొన్నాడు.

"ఇప్పుడీ వానలో నేనెక్కడికి వెళ్లగలను," అన్నాడు.

ఆ మనిషి గుమ్మంలో పడుతున్న చినుకుల్నీ, వాటిమీద పడి మెరుస్తున్న నారింజ వెలుతుర్నీ కన్నార్పకుండా చూస్తూ... "ఎక్కడికెళ్తారు బాబూ... ఎక్కడికీ ఎల్లలేరు," అన్నాడు.

"మరి..."

"మరేటుంది బాబూ... ఉండిపోవాల... కసింత వానైనా తగ్గితే అప్పుడు చూడాలి..." ఆ పిల్లవాడు లోన్నుంచి గెంతుకొంటూ వచ్చి వాళ్ల నాన్న వీపుమీది కెక్కాడు.

"సలి పెడుతుంటే గోసీగుడ్డతో ఉండిపోయావేట్రా, పోయి సొక్కా అన్నా ఏస్కురా పో," అన్నాడు.

వాడు లేచి ఒక్క గెంతులో లోపలి గదిలోకి పోయి చొక్కా వేసుకొని, "అయ్యా..." అంటూ వచ్చాడు.

వాడేసుకొన్న చొక్కా వాడికి చీలమండలదాకా వచ్చింది. పొట్టిచేతుల చొక్కా వేళ్ల చివరిదాకా ఉంది. అటు లాంతరు వెలుగు, ఇటు వంటగదిలోని పొయ్యి వెలుగుల్లో, వాడు గ్రహాంతర జీవిలా వింతగా ఉన్నాడు.

వాళ్ల నాన్న వాడివంక చూసి నవ్వాడు. వాడు గెంతుకొంటూ వచ్చి వాళ్ల నాన్న ఒళ్లో దూరాడు.

ఈ అపరిచిత సన్నివేశంలో తన పాత్రేమిటో తెలియక అయోమయమైపోయాడు వెంకటేష్. ఈ రాత్రికి ఈ పాకలో ఈ అపరిచిత కుటుంబంతో తెల్లార దియ్యాల్సిందే!

ఈ అగంతకుని అస్తిత్వాన్ని వాళ్లెవరూ అబ్బురంగా చూట్టంలేదు. నిత్యమూ అగుపించే చుట్టాన్ని చూట్టానికి అలవాటుపడ్డట్టుగా ఉన్నారు.

క్రైసిస్ మేనేజిమెంటులో తనకున్న అపారమైన తెలివి ఈ రాత్రి గింగిరాలు తిరిగి ఎక్కడికి పోయిందో... లక్ష్యసాధనలో ఇక్కడ ఇరుక్కు పోవడం ఒక అనివార్య సంఘటనే. కానీ, అది మన ప్రమేయం లేకుండా మన మీద వచ్చి పడిపోతే... ఇంక క్రైసిస్సూ లేదు, మేనేజిమెంటూ లేదు. పువ్వుల్లా చిందుతున్న వెలుగుబుడగల చినుకుల్ని చూస్తూ కూర్చోవడం తప్ప.

లోపల్నించి చేపల పులుసు వాసన ఆకల్ని రేకెత్తిస్తూ అలుముకొంది. వాసన తగుల్తున్నకొద్దీ తినెయ్యాలి తినెయ్యాలనే కోరిక చిందులెయ్యడం మొదలుపెట్టింది. లేచి వాచీని లాంతరు పక్కగా పెట్టి చూశాడు. ఏడు దాటింది. అప్పుడే ఇంత ఆకలా?

లోపల్నించి కుర్రాడి తల్లి, "సోముడూ..." అని పిల్చింది. వాడు లేచి లోపలికి వెళ్లాడు. ఒక గిన్నెలో పొగలు చిమ్మే అన్నం... దానిపైన చేపల పులుసు వేసుకొని వచ్చి నాన్న పక్కన కూర్చుని తినడం మొదలుపెట్టాడు.

ఆవిడ మరో రెండు కంచాల్లో అన్నం... రెండు స్టీలు గిన్నెల్లో పులుసు వేసుకొని వచ్చి మంచం పక్కన పెట్టింది.

పాకలోని మనిషి లేచి, "వణ్ణం తినేండి బాబూ... తినేసి తొంగుంటే... తెల్లార్సంగతి భగవంతుడు చూస్కుంటాడు," అన్నాడు.

తనకి వద్దనలేనంత ఆకలి వేస్తుండటం వెంకటేష్‌కి చిత్రమనిపించింది. అతను లేచి బుద్ధిగా వెళ్లి ఒక కంచం ముందు కూర్చున్నాడు. ఆవిర్లు చిమ్ముతున్న అన్నం కంచంలో రాశి పోసినట్టు నిండుగా ఉంది. ఇంతన్నమా అనుకొన్నాడు.

గొంతు పెగలదీసి, "ఇంతన్నం తిన్లేను," అన్నాడు.

"అదెంతుంది బాబూ," అందామె గుమ్మం దగ్గర్నుండి.

"లేల్లేదు... తిన్లేనండి... కొంచెం తీసైండి ప్లీజ్..." అన్నాడు.

ఆమె అన్నం వండిన గిన్నె తెచ్చి తెడ్డుతో కొంచెం అన్నం తీసింది. పులుసును అన్నంలో కలుపుకొన్నాడు. ఆ వాసనకి నోట్లో నీళ్లూరిపోయాయి. నోరూరిపోవడం... చిన్నప్పుడు తప్పిస్తే మళ్లీ తనకీ అనుభవం లేదు. అన్నాన్నీ, కూరనీ చూస్తే నోరూరుతుందా...

వర్రగా ఉన్న పులుసు... చేపలు... కొద్దికొద్దిగా కలుపుకొని... మళ్లీ అన్నం పెట్టించుకొని తిన్నాడు. ఆకలి మొహమాటపడదు. చల్లని ఆ వానరాత్రి... వేడివేడి అన్నం... వర్రగా ఉన్న పులుసు...

ఒళ్లూ ముఖమూ వేడెక్కిపోయి తలలో చిన్నగా చెమట కూడా పట్టింది. ఆహారం తినడం ఇంత అనిర్వచనీయమైన అనుభవాన్నిస్తుందా!

భోజనం అయిపోయింది. లేచి మళ్లీ టైము చూసి నడుం దగ్గర్నించి సెల్‌ని బయటకు తీసి చూశాడు. సిగ్నల్ లేదు. ఎవ్వరికీ ఏ ఫోనూ చైలేం... ఎవ్వరూ మనకీ చైలేరు... నో సిగ్నల్... ఈ సెల్లొక బొమ్మరాయి.

ఆ కుర్రాడు తింటూనే నిద్రకి పడ్డాడు. వాళ్లమ్మ కూడా తినేసి ఆ కుర్రాణ్ణి తీసుకొని లోని గదిలో మంచం మీద పడుకుండిపోయింది.

పాకలో మనిషి తినేసి కంచాల్ని గుమ్మం అవతల పడేసి తువ్వాలుతో చేయి తుడుచుకొని బీడీ తీసి వెలిగించి కూర్చున్నాడు.

తనకి ప్రమేయం లేని ఒక చిత్రమైన పరిస్థితిలో కొనసాగిపోతున్నాను అనుకొన్నాడు వెంకటేష్.

చిత్రంగా ఆ మనిషి కూడా అలానే ఉన్నాడు. కానీ అతనికి ఏం చెయ్యాలో తెల్సు. అతని ఇంట్లో ఒక అపరిచితుడున్నా అతడు అది తనకి ప్రమేయం లేని సందర్భంలానో లేక సహజమైన ఘటనలానో ఉన్నాడు.

వెంకటేష్ లేచి బ్యాగ్ తీసి షార్టుని బయటకు తీశాడు. వంటి మీద ప్యాంటు షర్టులు ఇంకా తడిగానే ఉన్నాయి. టవల్‌ని చుట్టుకొని వాటిని తీసేసి షార్టు వేసుకొన్నాడు. మరో పొడి షర్టు వేసుకొని తడిబట్టల్ని చూరులో తాటికమ్మకి వేళ్లాడేశాడు. అతనలానే కూర్చుని బయటకి చూడ్డం మొదలుపెట్టాడు. ఈ చిన్న పాక... వంటిమీద బట్టలేని కుర్రాడు... కరెంటు లేదు... టి.వి. లేదు... సోఫాల్లేవు... డైనింగ్ టేబులు లేదు... ఫ్రిజ్ లేదు... మంచాల్లేవు. ఏమిటీ బతుకు? అనుకొన్నాడు. ఈ బతుక్కి ఒక లక్ష్యంలేదు. ఉన్నత స్థితికి ఎగబాకిపోవాలనే కిల్లింగ్ ఇన్‌స్టింక్ట్ లేదు. ఎలా బతుకుతున్నారీ బతుకుని? ఎందుకు బతుకుతున్నారు? ఒక జంతువు

లాగా... బతికున్నాం కనక తినడం... తింటున్నాం కనక బతకడం... ఇంతేనా... ఒక ఐన్‌స్టీన్ తెలీదు... న్యూటన్ తెలీదు... జార్జిబుష్ తెలీదు. బిల్‌గేట్స్... కనీసం సత్యం కంప్యూటర్స్ తెలీదు... ఈ అజ్ఞానం, అజ్ఞానం వల్ల దరిద్రం... ఎందుకీ బతుకు... తన ఆలోచన్లకి తనకే నవ్వు వచ్చింది వెంకటేష్‌కి. బయట వర్షపు చప్పుడు అలానే వినిపిస్తోంది. దాంతో పాటు ఒకలాంటి హోరు... నది ప్రవహిస్తున్న ధ్వని... ఉండి ఉండి నేలని పేల్చే స్తాయా అన్నట్టు మెరుపులు...

పాకలోని మనిషి లేచి లోనికెళ్లి ఒక చిరిగి పోయిన చాప... ఏ శతాబ్దంనాటిదో ఒక బొంత తెచ్చాడు. ఆ బొంత చాలావరకూ పీలికలైపోయి ఉంది. అతను వాటిని మంచం పక్కగా పడేసి, "పడుకోండి బాబూ... తెల్లారెలా ఉంటదో సూద్దాం..." అన్నాడు. అని అంత వరకూ కూర్చున్న చోటనే ఒక గోనిపట్టాని పర్చుకొని పడుకొండిపోయాడు.

లాంతరు బాగా తగ్గి నిశ్చలంగా వెలుగుతోంది. నిజానికా వెలుగులో ఏమీ కనపడకపోయినా అది స్నేహితుడి స్పర్శలా ఆప్తంగా ఉంది. వెంకటేష్ చాపని పరిచాడు. కానీ బొంతని మంచంపైన వదిలేశాడు. ఇందాకా తను నిలబడ్డ చోటా కూర్చున్న చోటా నేలంతా చెమ్మగా ఉంది. కాస్త ఇవతలికి చాపని లాగి తన బ్యాగ్‌లోంచి ఒక దుప్పటిని తీసి పరిచాడు. ఇంకో పల్చటి దుప్పటిని తీసి- బ్యాగ్‌ని తలగడ్లా అమర్చుకొని వాలాడు.

బయట అంధకారంలోకి ఊహ కూడా పోవడం లేదు. కానీ మెరుపు మెరిసినప్పు డల్లా కాస్త బంగారం కలిసిన వెండిలా ఒక అనంత నీటిప్రవాహం తటిల్లున మెరిసి మాయ మైపోతోంది. సెల్ తీసి టైము చూశాడు. ఎనిమిది. తను కల్లో కూడా ఈ టైమ్‌కి పడుకోలేదు.

*

కళ్లు తెరవగానే కోసిన ముక్కలాగా వెలుగు కని పించింది. అది గుమ్మం... వాన అలానే ఉంది. చప్పుడు అలానే ఉంది. గాలి అలానే ఉంది. కొద్దిగా వెలుగు... ఈ రాత్రివేళ వెలుగొచ్చిందేంటి అనుకొన్నాడు. లేచి కూర్చున్నాడు. రాత్రి కాదు, తెల్లారింది.

వాళ్ల నాన్న కూర్చున్న చోట్లో పిట్టలా కూర్చుని బయటికి చూస్తున్నాడు కుర్రాడు.

ఆ కాస్త వెలుగు తప్ప ఏ మార్పు లేదు.

ఆ కుర్రాణ్ణి చూస్తూ, "మీ అమ్మానాన్నా... ఎటు వెళ్లారు?" అడిగాడు.

ఆ కుర్రాడు అతని వంక చూసి రెండు వేళ్లు చూపించాడు.

మెల్లిగా లేచాడు వెంకటేష్. గుమ్మం దగ్గరగా వెళ్లి బయటికి చూశాడు. గోదావరి ఇంచుమించు గట్టుని తాకుతోంది. అక్కణ్ణించి అలా చూస్తే ఆవలి ఒడ్డు అంటూ ఏం కనపడ్డం లేదు. నది అలా పరుచుకొని లేచి ఆకాశంలోకి పోయింది. గుమ్మంలోంచి కాలు బయటపెట్టి చూరు కిందగా నిలబడ్డాడు. జల్లు మీద పడింది.

గుండె ఝల్లుమంది. ఏంటిది!

ధారలుగా పడుతున్న వాన కమ్మేసి చూపు ఎక్కువ దూరం పోవడంలేదు. అంతా తెల్లరంగు తెరలు దిగవేసినట్లు చుట్టూ మూసుకొనిపోయింది. ఆ తెరల వెనగ్గా చెట్లజాడ అల్లుక్కొనిపోయి ఉంది.

తెర వెనక నుంచి ముద్దైన కాకిలా బయట కొచ్చాడు పాకలోని మనిషి. అతడు ప్లాస్టిక్ సంచీని మీద కప్పుకొని ఉన్నాడు.

కానీ అదేం ఆగుతుంది? ఉరుకుతో వచ్చి అతను సంచీని చూర్లో వేళ్లాడేసి వెంకటేష్ పక్కకొచ్చి, "పిచ్చి వానండి బాబూ... ఈ గట్టు కింద తోటంతా మునిగిపోయింది. ఆ రేవు రేవంతా మునిగిపోయింది. గోదార్చూశారా... ఇంకొంచెంగానీ పెరిగిందా మనం ఈ పాకొదిలి పోవాల్సిందే..." అన్నాడు గజగజలాడుతూ. అని, "మీరు బయటకి పోవాలంటే ఈ సంచి మీదే సుకొని యియ్యేపెళ్లండి. అంతా నీళ్లే కదా... ఎక్కూ దూరం పోక్కర్లేదు..." అని చెప్పి లోనికి వెళ్లాడు.

"అమ్మింకా రాలేదురా," అని అతడు కొడుకును అడగడం వినిపించింది.

వెంకటేష్ కళ్లు ఆరిపోయాయి. టపటప వాన గాలిహోరు... ఉండుండి మీద పడుతున్న జల్లు. అర్జెంటుగా అయిపోవాల్సిన పని అతీగతీ లేకుండా పోయింది. అదవక పోతే కొంపలంటుకు పోతాయను కొన్నాం. ఏం కొంపా అంటుకోలేదు. కాలం వానలోనూ, తుఫానులోనూ చిక్కుకొనిపోయి కదల్డంలేదు. అర్జెంటూ లేదూ... ఏమీ లే... నిర్వ్యాపకంగా ఈ అపరి చిత హోత ఇంట్లో ఆతిథ్యం... ఈ ఇల్లు ఉంటుందా... మునుగుతుందా!

అతను మెల్లిగా సంచిని తలమీద వేసుకొని వానలోకి దిగాడు.

సగం తడిసీ, కాళ్లనిండా బురద అంటించుకొని అతడు వచ్చేసరికి పాకలో మనిషీ, అతని భార్య,

పిల్లాడూ కూర్చుని ఉన్నారు. అతణ్ణి చూసి ఆమె కొద్దిగా వెనక్కి జరిగి కొడుకుని ఒళ్లోకి లాక్కుంది. వెంకటేష్ లోనికి వచ్చిన తన చాప మీద కూర్చుండి పోయాడు.

"కూసంత టీ ఎట్రాదే..." అన్నాడు ఆ మనిషి.

కొడుకుని ముద్దులాడుతున్న ఆమె ఓరకంట వెంకటేష్‌ని చూసి మళ్లీ మొగుడి వంక చూస్తూ, "సిన్న బెల్లమ్ముక్కేనా లేదు," అని ఆగిపోయింది.

ఆ మనిషి తల ఊపి, "పోన్లే ఉత్తదైనా ఎట్టై..." అన్నాడు.

"ఇప్పుడా పొయ్యి నే ఎలిగించలేను బాబూ... నువ్వే ఎట్టేస్కో," అందామె.

అతను లేచి వంటగదిలోకి వెళ్లాడు. కాసేపు చెమ్మదేరిన పుల్లల్ని తిట్టి పోసి... ఉఫ్ ఉఫ్... అని ఊది ఊది ఎట్టకేలకి మంటపెట్టాడు. ఇల్లంతా పొగ... మంట రావడంతోనే అమ్మ ఒళ్లో ఉన్న కుర్రాడు జువ్వలా లేచి నాన్న పక్కన దూరాడు. కాస్సేపటికి పొడుగాటి స్టీలుగ్లాసుల్లో నల్లటి రంగునీళ్లు... ఆవిర్లు చిమ్ముతూ ఉండగా వెంకటేష్ కిచ్చాడు. వెంకటేష్ దాని వంక కాసేపు చూసి మెల్లిగా ఓ గుక్క తాగాడు. ఏ రుచీ లేదు. వేడినీళ్లు... నాలుగైదు గుక్కలు తాగాక ఏదో రుచి తగిలింది. వగరు వగరుగా ఉన్న ఆ రుచి బాగున్నట్టు కూడా అనిపించింది.

టీలు తాగేశాక ఆవిడ లేచి గ్లాసుల్ని వాననీటిలో పెట్టి తొలిచేసింది. లోపలికి పోయి మంచం మీద వాలింది. పాకలో మనిషి బీడీ తీసి పొయ్యి దగ్గర వెలిగించి బయట కొచ్చి కూర్చున్నాడు.

తన బ్యాగ్‌మీద వెనక్కి వాలి కూర్చున్న వెంకటేష్, "మీ అబ్బాయి పేరేంటండి," అనడిగాడు.

"సోమరాజండి. మా అయ్య పేరెట్టాను."

"కుర్రాడు మంచి చురుగ్గా ఉన్నాడు. చదువుతున్నాడా?"

"అబ్బే ఏం సదూతాడండీ... పనీపాటా లేకుండా బళ్లో కూర్చుంటానంటే మనకి గడవదు కదా."

'ఓర్నీ... అంటే పనీపాటా లేనోళ్లు చదువుకొంటారా,' అనుకొని, "అలాక్కాదు... చదువుకొంటే మంచి ఉద్యోగం వస్తుంది. డబ్బులు సంపాదించవచ్చు. కుర్రాడు బాగుపడతాడు కదా," అన్నాడు.

"ఆయ్... ఎందుక్కాదండీ... కానీ యేట నేర్చుకోకపోతే, ఎట్టా బతుకుతాడండి."

నవ్వొచ్చింది వెంకటేష్‌కి. ఉద్యోగం వస్తుందిరా అంటే ఎలా బతకాలంటాడు. అందుకే వీళ్లు పైకి రావడంలేదు అనుకొని-

"అదికాదండీ... చదువుకోవడం వల్ల చాలా విషయాలు తెలుస్తాయి. పెద్ద పేరు సంపాదించవచ్చు. నాకు తెల్సిన కుర్రాడు ఒకతనున్నాడు. అతనూ ఇంతే ఉంటాడు. అతణ్ణి కూర్చోబెట్టి అడిగామనుకోండి... ఇరవై ముప్ఫై దేశాల పేర్లు, వాటి అధ్యక్షుల పేర్లు టకటకమని చెప్పేస్తాడు. అతణ్ణి ఒకసారి టి.వి.లో చూపించారు కూడా. ఇదంతా ఎలా వచ్చింది? చదువువల్లనే కదా..."

ఆ మనిషి బీడీని అవతలికి విసిరేస్తూ, "నిజమే బాబూ... సదుంకోబట్టే అన్ని తెలివితేటలు..." అని ఆగాడు. ఆగి మళ్లీ, "మావోడు కూడానండీ శానా తెలివైనోడేనండి. ఇంతున్నాడు ఆడు... ఎన్ని విషయాలు తెలుసో తెలుసాండి... గోదాట్లోనూ... సముద్రంలోనూ దొరికే చేపల్ని బలే గుర్తు పట్టేస్తాడండి... మీరడగండి ఎన్ని రకాల చేపలు చెప్తాడో... ఈ సుట్టుపక్కలెవరికీ అన్ని సేపలు తెల్నేతెల్దు," అని, "ఒరేయ్ సోవుడూ మనకి దొరికే చేపల పేర్లు చెప్పరా," అన్నాడు.

ఆ కుర్రాడు వెంకటేష్‌ని చూసి మళ్లీ వాళ్ల నాన్న వంక చూస్తూ, "మట్టగిడసలు, చేతిపరిగెలు, వంజరం, పులస, ఇలస, పండుగప్ప, వాలుగ, మోసు, బొచ్చు, ఎల్ల, కొర మీను, ఇసకదొందులు, మార్పు, రొయ్య, గండమీను, గొయ్యింకలు, తాటిగిలస, బొమ్మిడాయిలు, గొరస, బేడిస, శీలావతి, బెత్తుపరిగ, సొరచేప, కానాగదులు, సందువ, సావిడాలు, పీతలు, టేకి, కవళ్లు, చుక్కపీతలు..." అంటూ ఊక్కుంటూ చెప్పాడు.

'నాన్సెన్స్' అనుకొన్నాడు వెంకటేష్. నేను చెపుతున్న విషయమేంటి... ఈ బోడిచేపల విషయమేంటి...

కొద్దిసేపటికి అతని పెదాల మీద వంకర నవ్వు లోనికి ఇంకిపోయింది.

అవును... ఆ కుర్రాడు తను ఎందులో ఉన్నాడో... తను ఎందులో ఉంటాడో దాని గురించి అపారమైన జ్ఞానాన్ని సంపాదించాడు. వరద గోదావర్ని- కటిక చీకట్లో ఈదగల సాహసి. తన కొడుకు ఇరవై దేశాల పేర్లు, అధ్యక్షులు చెప్పగలిగేవాడు... ఆటలు పాటలు లేకుండా ఐదేళ్ల వయసు నుంచీ నూరి నూరి పోస్తే చెప్తున్నాడు. కానీ వాడికి ఆ వయస్సులో... ఆ దేశాలతోను... అధ్యక్షులతోను పనేంటి? వాడికీ, వాడి బుర్రకీ అక్కర్లేని విషయాల్ని జి.కె. పేరు మీద అంటగడుతున్నాం. దాన్ని జ్ఞానం అనాలా... ఇంత చిన్న వయసులో తన చుట్టూ ఉన్న ప్రకృతి గురించి ఇంత అపారమైన ఎరుక సంపాదించిన ఈ కుర్రాడిది జ్ఞానం అనాలా?

ఇది విద్య కాదా... చదువు కాదా...

అతడి ఆలోచనలు అలా సాగిపోతున్నాయి.

తండ్రీకొడుకులిద్దరూ అలా వాలి కళ్లు మూసుకొన్నారు.

అవును, ఈ కుర్రాడు పెద్ద డబ్బు సంపాదించలేడు. పేరూ సంపాదించలేడు.కానీ నీళ్లు... నదులు... సముద్రాలు... చేపలు... ఈ బ్లూగోల్డ్‌కి సంబంధించిన మార్కెట్లో వీడూ వీడి జ్ఞానమూ భస్మమైపోతాయి. పనికిమాలినవాడెవడో లక్షలుపోసి ఇంజనీరింగో, ఇంకోటో చదివి చేపల స్పెషలిస్ట్ ఔతాడు. వీళ్లని ఇక్కణ్ణుంచి గెంటేసి నీటినీ, చేపల్నీ కంప్యూటర్లో వెదికి సముద్రాన్ని జల్లెడ పట్టేస్తాడు. కోట్లు గడించేస్తాడు. ఇంత సాహసం... జ్ఞానం ఉన్న ఈ కుర్రాడు ఏ బురదగుంటనో వెదుక్కొని మట్టగిడసల్ని దేవులాడుకొంటూ బతుకుతాడు... ఏంటో ఈ చిత్రం... కునుకు పట్టేసింది.

మళ్లీ కళ్లు తెరిచేసరికి చారు పోపు వాసన కమ్ముకొని ఉంది. బయట అంతగా చప్పుడు లేదు. అతడు గమ్మున లేచి గుమ్మంలోంచి చూశాడు.

వాన తగ్గిపోయింది. చిన్నచిన్న చినుకులు పడుతున్నాయి. అయినా ఫర్వాలేదు, పోవచ్చు.

అతను చిన్నపిల్లాళ్లా వెనుక్కు తిరిగి ఇంట్లో వాళ్లని చూస్తూ,

''వాన తగ్గిపోయింది,'' అన్నాడు. అని మళ్లీ 'నాన్సెన్స్, ఏంటీ వింత ప్రవర్తనా' అనుకొని-

''నేను బయలుదేరవచ్చు,'' అన్నాడు.

పాకలో మనిషి తల ఊపుతూ, ''అవును బాబూ బేగెల్లిపోతే అమలాపురం పోవచ్చు,'' అని ''వణ్ణం పెట్టెయ్యే,'' అన్నాడు భార్యతో.

''అబ్బే ఎందుకండీ ఎలాగూ అమలాపురం పోతానుగదా,'' అన్నాడుగానీ ఆకలి దంచేస్తోంది. అతను గబగబా రాత్రి తీసిన దుప్పట్లు, తడిగా ఉన్న బట్టలు బ్యాగ్‌లో కుక్కేసి ఆ షార్ట్సు, చొక్కాలతోనే తయారై పోయాడు. చారు పోసిన అన్నంగిన్నె తెచ్చి ఆమె మంచం దగ్గర పెట్టింది. వెంకటేష్ గబగబా తినేశాడు. సాక్స్ లేకుండానే బూట్లు తొడిగేసుకొని బ్యాగ్‌ని భుజాన తగిలించుకొన్నాడు. లేచి ఒక్కసారి ఆ ఇంటిని చూశాడు.

గుమ్మం దగ్గర ఆమె- ఆమె కొంగు పట్టుకొని కుర్రాడు నిలబడి ఉన్నారు. పాకలో మనిషి తనతో రావడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. వెంకటేష్ అసంకల్పితంగా ఆమెకి నమస్కారం పెడుతూ, ''సొంత అక్క కన్నా బాగా చూశారు నన్ను... మీకు నా... నా...థాంక్స్,'' అన్నాడు.

ఆమె నల్లటి మొహం ఎర్రబడిపోగా తల పక్కకి తిప్పుకొని బిడ్డని దగ్గరగా లాక్కుంది.

''వస్తానండి,'' అంటూ బయటకొచ్చాడు.

''అబ్బే అటెళ్లలేమండీ... ఆ రేవంతా మునిగి పోయింది చూశారా,'' అన్నాడు పాకలోని మనిషి.

అటు చూశాడు. నిన్న తాను నడిచొచ్చిన గట్టు కొంతదూరం కనిపిస్తోంది. ఆపైన అంతా ఎర్రటినీళ్లు.

పక్కని గోదావర్ని చూస్తే గుండె ఝల్లుమంది. సుడులు తిరుగుతూ ఒక ఇంద్రజాల శక్తిలా వెళ్తోంది. ఒక్క నిమిషం అలా చూస్తే మనకీ అందులోకి పోవాలనే వాంఛ కలుగుతుంది.

'కానీ ఇంత అందమైనదీ... ఆత్మనీ, మనసునీ కడిగేసిన అద్భుత దృశ్యాన్ని తాను జీవితంలో చూడలేదు,' అనుకొన్నాడు.

పాకలో మనిషి గట్టు దిగి మోకాల్లోతు నీటిలో నడుస్తున్నాడు. వెనకే జాగ్రత్తగా అడుగులేస్తున్నాడు వెంకటేష్. చినుకుల వడి తగ్గింది కానీ అలా జల్లులా పడుతూనే ఉంది. ఒక అరగంటపైనే నడిచాక అకస్మాత్తుగా సన్నటి రోడ్డు తగిలింది. అక్కడ ఆగి అన్నాడు పాకలో మనిషి, ''ఇదే బాబూ మీ దారి... ఇదుగో ఇలా గెల్లి పోయారనుకోండి... ఆ కనపడేదే సెంటరు,'' అని చేతిని కళ్లకడ్డం పెట్టుకొని చూసి, ''ఒక ఆటో వాడున్నట్టున్నాడు. రండి వస్తాడేమో,'' అని నడిచాడు.

ఆటో ఉంది. ఎవరూ లేరు. పాకలో మనిషి రోడ్డు పక్కగా ఉన్న ఇళ్లలోంచి లోనికెళ్లి మళ్లీ తిరిగొచ్చాడు, ''ఆటో నట్టం లేదంట,'' అంటూ.

వెంకటేష్ తడుస్తూ నిలబడ్డాడు. ఆ మనిషి అన్నాడు.

''ఇంక చేసేదేముంది బాబూ... ఈ రోడ్డు మీంచి పోతే కాస్తంత దూరంలో పేరూరగ్రహారం వస్తది. ఇంకక్కణ్ణించి ఏదో ఒకటి దొరుకుతుంది. అమలాపురం పోవచ్చు. రోడ్డులవీ బాగుంటే ఆదుర్రు కూడా పోవచ్చు.''

''ఎలా వెళ్లాలి.''

పాకలో మనిషి ఆటోలోకి ఒంగి బీడీ వెలిగించి నవ్వుతూ...

''నడిచి,'' అన్నాడు.

అవును నడిచిపోవచ్చు కదా... రెండు కాళ్లున్న సంగతి, వాటితో నడవచ్చన్న సంగతి కూడా బుర్రకి తట్టలేదు. వెంకటేష్ కూడా నవ్వుకొంటూ, ''అవును కదా,'' అన్నాడు.

“మరైతే నే ఎల్తాను బాబూ... గోదారిగానీ పొంగిం దంటే పాక లేచిపోద్ది,” అన్నాడు అతను.

వెంకటేష్, “అవును...” అంటూ ఆటో ముందు సీట్లో బ్యాగ్‌ని పెట్టి దాని ముందు పాకెట్లోంచి పర్సు తీసి రెండు వందలు తీశాడు.

“ఉంచండి,” అంటూ అతనికివ్వబోయాడు.

అతను బీడీ విసిరేసి, “ఒద్దు బాబూ... తప్పు,” అన్నాడు.

“ఫరవాలేదు. రాత్రి ఉన్న పరిస్థితిలో... మీరు లేక పోతే నా పరిస్థితి ఏంటో... తల్చుకొంటేనే భయమే స్తోంది... నేనెవరో తెలియకపోయినా సొంత చుట్టంలా ఆదరించారు గదా... అందుకని...”

అతను నవ్వి అన్నాడు.

“మనిషి సుఖంగా ఉన్నప్పుడు యాపారం చెయ్యొచ్చు బాబూ... కష్టంలో ఉన్నప్పుడు యాపారం చైకూడదు. రాత్రి మీరు కష్టంలో వచ్చారు. మీరు మడిసి... నేను మడిసిని... వానకి ముద్దైన పిట్ట చెట్టు మీద వాలబోతే చెట్టొద్దంటదా... ఇదీ అంతే...” అని ఆగాడు.

వెంకటేష్ మెల్లిగా డబ్బుల్ని పర్సులో పెట్టేసుకొని బ్యాగ్‌ని భుజం మీద పెట్టుకొన్నాడు.

ఆ మనిషి అంటున్నాడు.

“రాత్రి ఉన్న పరిస్థితి అన్నారు కదా బాబూ. అలాంటి పరిస్థితిలో మడిసికి మడిసి సాయపడకపోతే ఇంకాణ్ణి మడిసనెలా అంటాం... ఇలాగే నాలాంటి మడిసి నీ ఇంటిముంగిట నిలిస్తే లోనికి రమ్మంటావా... బయటగ్గెంటేస్తావా...” అని ఆగి,

“సరే వస్తాను బాబూ... జార్తగెల్లిరండి...” అంటూ వెనక్కి తిరిగాడు.

వెంకటేష్ అతను వెళ్తున్న వైపే చూస్తూండి పోయాడు.

‘లోనికి రమ్మంటావా... బయటగ్గెంటేస్తావా...’

ఈ ప్రశ్నకి సమాధానం మనసులోనైనా అనుకోవ డానికి అతడికి భయమేసింది.

విపుల మాసపత్రిక, ఫిబ్రవరి 2007